

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy

85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34

Tel. (0-52) 345-56-44, Fax (0-52) 345-56-17, Tel. Centrala (0-52) 3254-100

E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, 22 października 2002 roku

RBG-561-00002/02/MW

Decyzja nr 31/2002

Na podstawie art. 105 k.p.a. art. 11 oraz art. 93 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 roku nr 122 poz. 1319), działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, przeprowadzonego na wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko Własnościowej „PEWNOŚĆ” z siedzibą w Dobrym Mieście (zwaną dalej wnioskodawcą) przeciwko Zakładowi Usług Wodnych Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście (zwanym dalej uczestnikiem)

1. umarza się postępowanie w przedmiocie stosowania przez uczestnika praktyk ograniczających konkurencję, poprzez bezpośrednie i jednostronne narzucanie nieuczciwych opłat za wodę i odprowadzane ścieki w sposób powodujący uprzywilejowanie niektórych odbiorców, którzy nie ponoszą kosztów utrzymania i konserwacji sieci wodno – kanalizacyjnej, a także nie ponieśli kosztów wybudowania tej sieci;
2. umarza się postępowanie w przedmiocie stosowania przez uczestnika praktyk ograniczających konkurencję, poprzez stosowanie w rozliczeniach za wodę i ścieki niejednorodnych warunków umów w zakresie terminów płatności za wodę i ścieki;
3. umarza się postępowanie w przedmiocie stosowania przez uczestnika praktyk ograniczających konkurencję, poprzez narzucanie uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści poprzez wymuszanie przez uczestnika na wnioskodawcy wypełniania obowiązku rozliczeń z członkami Spółdzielni za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki.
4. nie stwierdza się praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na odmowie uczestnika – w ramach rozliczeń z wnioskodawcą – stosowania norm ilości wody zużywanej do podlewania ogrodów przydomowych.

Uzasadnienie:

Wnioskiem z dnia 10 kwietnia 2002 roku, Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa „PEWNOŚĆ” z siedzibą w Dobrym Mieście, zwana dalej wnioskodawcą wystąpiła do Prezesa Urzędu o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Zakładowi Usług Wodnych Sp. z o.o. w organizacji z siedzibą w Dobrym Mieście, zwanym dalej uczestnikiem.

Wnioskodawca zarzucił uczestnikowi:

1. bezpośrednio i jednostronnie narzucanie nieuczciwych opłat za wodę i odprowadzane ścieki w sposób powodujący uprzywilejowanie niektórych odbiorców, którzy nie ponoszą kosztów utrzymania i konserwacji sieci wodno – kanalizacyjnej, a także nie ponieśli kosztów wybudowania tej sieci. Zdaniem wnioskodawcy, uczestnik pobiera ceny za dostarczoną wodę i odbierane ścieki w jednakowej wysokości od wnioskodawcy, który wybudował sieć wodno – kanalizacyjną i jako jej właściciel ponosi koszty jej eksploatacji i od odbiorców, którzy takich kosztów nie ponieśli i poza ich zainteresowaniem pozostaje sprawa usuwania awarii, bieżących napraw tej sieci czy też ubytków wody w sieci (art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy)
2. nadużywanie pozycji dominującej na lokalnym rynku usług wodociagowych i kanalizacyjnych poprzez stosowanie w rozliczeniach za wodę i ścieki niejednorodnych warunków umów w zakresie terminów płatności za wodę i ścieki. Zgodnie z umową nr 3/98, wnioskodawcę obowiązuje 14 dniowy termin rozliczeniowy. Zdaniem wnioskodawcy uczestnik – w rozliczeniach z indywidualnymi odbiorcami wody – stosuje dwumiesięczny okres rozliczeniowy (art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy)
3. narzucanie uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści poprzez wymuszanie przez uczestnika na wnioskodawcy wypełniania obowiązku leżącego po stronie uczestnika w zakresie rozliczeń za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki. W szczególności chodzi tu o obowiązek przyjęcia od odbiorcy ceny za sprzedany towar. Wnioskodawca wykonuje obowiązki inkasowania od odbiorców należności za wodę i ścieki i dokonuje na rzecz uczestnika zapłaty tejsze należności;
4. odmawianie – w ramach rozliczeń z wnioskodawcą – stosowania norm ilości wody zużywanej do podlewania ogrodów przydomowych (vide: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1996 roku w sprawie urzędzeń kanalizacyjnych).

Zdaniem wnioskodawcy wskazane we wniosku praktyki uczestnika naruszają interes publiczny, ponieważ stosowane są w stosunku do spółdzielni, w zasobach której zamieszkuje 3.300 mieszkańców Dobrego Miasta na ogólną liczbę 11.155 mieszkańców.

Wnioskodawca przedłożył do akt sprawy umowę o dostawę wody i odbiór ścieków nr 3/98 zawartą z uczestnikiem dnia 9 marca 1998 roku.

Ustosunkowując się do wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego, uczestnik stwierdził, co następuje:

1. odnośnie zarzutu 1 – ustalone uchwałą nr XXXXI/361/01 Rady Miasta w Dobrym Mieście z dnia 28 grudnia 2001 roku w sprawie opłat za wodę pobieraną z urzędzeń zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Dobre Miasto i za ścieki wprowadzone do urzędzeń kanalizacyjnych miasta i gminy Dobre Miasto, opłaty są jednolite dla wszystkich odbiorców wody i dostawców ścieków. Organ gminy – jak stwierdza uczestnik – ustalając wysokość tych opłat, nie zróżnicował ich w żaden sposób, czy to w zależności od tego, czyją własność stanowią urządzenia wodno – kanalizacyjne czy też w jakikolwiek inny sposób. Uczestnik wyjaśnia, iż wybudowane przez wnioskodawcę sieci wodno – kanalizacyjne stanowią sieć wewnętrzną, której koszty budowy, a także eksploatacji obciążają bezpośrednio jej użytkownika. Natomiast odnośnie hydroforni to część z nich jest użytkowana na zasadzie użyczenia, co do pozostałych toczą się rozmowy w sprawie przejęcia ich przez uczestnika. Uczestnik zauważa, iż kwestia odpłatności za wybudowane przez odbiorcę urządzenia wodno – kanalizacyjne powinna być przedmiotem oddzielnej umowy i dopiero ewentualna odmowa rozliczenia się za poniesione przez wnioskodawcę nakłady może być traktowana za przejaw praktyki monopolistycznej. W tym celu wnioskodawca powinien wykazać, że faktycznie

wybudował urządzenia, które weszły w skład przedsiębiorstwa uczestnika, a także ich wartość. Odmowa uczestnika uwzględnienia kosztów utrzymania sieci i hydroforni w wysokości opłat za wodę i pobieranie ścieków jest w pełni uzasadniona. Uwzględnienie tych kosztów stanowiłoby bowiem – w opinii uczestnika – naruszenie zasady równości wszystkich podmiotów wobec prawa.

2. odnośnie zarzutu 2 – jest on – zdaniem uczestnika – nieporozumieniem, albowiem wnioskodawca pomylił pojęcie okresu, za które rozliczane jest zużycie wody jak i ilość odebranych ścieków z terminem zapłaty. I tak uczestnik rozlicza wnioskodawcę, zgodnie z jego życzeniem, za okresy miesięczne, natomiast inne podmioty za okresy dwumiesięczne. Termin zapłaty został ustalony umową z wnioskodawcą jak i z innymi podmiotami na 14 dni od dnia doręczenia rachunku za wodę i ścieki.

3. odnośnie zarzutu 3 – uczestnik podnosi, iż obowiązki dostawcy wody w zakresie jej dostarczania kończą się na zaworze głównym za wodomierzem, dlatego też koszty rozliczenia mieszkańców budynków wielorodzinnych powinny obciążać wnioskodawcę. W związku z czym uczestnik nie uważa, ażeby koszty, jakie ponosi wnioskodawca z tytułu rozliczania jego mieszkańców za zużycie wody, stanowić mogły uzasadnienie zarzutu pobierania nieuzasadnionych korzyści.

4. Zarzut 4 jest – według uczestnika – całkowicie chybiony. Wnioskodawca nigdy nie zgłaszał żądania uwzględnienia w rozliczeniu za wodę, zużycia wody do podlewania ogrodów przydomowych.

Wnioskodawca, pismem z dnia 25 czerwca 2002 roku podtrzymał swe stanowisko, zawarte we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego.

Jednocześnie wnioskodawca poinformował organ antymonopolowy, iż wielokrotnie występował do Zarządu Miasta Dobre Miasto z wnioskami o przejęcie przez uczestnika hydroforni oraz zewnętrznych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych eksploatowanych przez wnioskodawcę. Ostatnie pismo w tej sprawie, skierowane przez uczestnika do wnioskodawcy ma datę 28 grudnia 2000 roku. Efektem starań wnioskodawcy było przejęcie przez uczestnika w nieodpłatną eksploatację hydroforni (z dniem 8 lutego 2001 roku) przy ul. Pionierów 10a, której koszty eksploatacji były najniższe. Koszty związane z utrzymaniem pomieszczeń tej hydroforni w dalszym ciągu ponosi wnioskodawca.

Wnioskodawca nadal jest właścicielem hydroforni położonej przy ul. Grudziądzkiej 18, z której zasilanych jest siedem budynków wielorodzinnych (360 gospodarstw domowych) w tym jeden budynek (40 rodzin), którego właścicielem jest wspólnota mieszkaniowa. Wnioskodawca z dniem 1 maja 2002 roku podpisał z wymienioną wyżej wspólnotą mieszkaniową umowę o administrowanie. Pomimo tego, że woda i kanalizacja do budynku doprowadzane są siecią wnioskodawcy (wnioskodawca płaci za zużytą wodę i ścieki według wskazań wodomierza na hydroforni, zlokalizowanej przy ul. Grudziądzkiej 18) to uczestnik pobiera opłaty za wodę i ścieki według wskazań wodomierza na budynku Wspólnoty nie płacąc przy tym wnioskodawcy za korzystanie z jego sieci wodno – kanalizacyjnej oraz za hydrofornię.

Zdaniem wnioskodawcy nieprawdziwe jest stwierdzenie uczestnika w sprawie toczących się rozmów o przejęciu przez niego hydroforni. Uczestnik od marca 2000 roku odmawia rozmów w sprawie przejęcia hydroforni oraz zmiany umowy o dostawę wody i odbiór ścieków.

Wnioskodawca zauważa, iż uczestnik do dnia 31 grudnia 2001 roku działał jako jednostka budżetowa miasta Dobre Miasto. Zdaniem wnioskodawcy przedstawiona przez uczestnika, będącego jeszcze wówczas jednostką budżetową, kalkulacja cen wody i ścieków dotyczyła planowanych kosztów na rok 2002 tej jednostki. Uchwała nr XXXXI/361/01 Rady Miasta z dnia 28 grudnia 2001 roku powierza jej wykonanie Zakładowi Usług Wodnych w Dobrym Mieście a nie Zakładowi Usług Wodnych Sp. z o.o. w Dobrym Mieście.

Wnioskodawca podniósł również, iż – pomimo wielokrotnych wezwań – nigdy nie przedłożono mu kalkulacji cen wody i ścieków.

Dnia 22 lipca 2002 roku, w siedzibie bydgoskiej Delegatury UOKiK przeprowadzono rozprawę administracyjną, w trakcie której strony postępowania ponownie przedstawiły i skonkretyzowały swoje stanowiska w sprawie.

Wnioskodawca skorygował swój zarzut, dotyczący nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku usług wodociągowych i kanalizacyjnych poprzez stosowanie w rozliczeniach za wodę i ścieki niejednorodnych warunków umów w zakresie terminów płatności za wodę i ścieki, poprzez zmianę kwalifikacji prawnej praktyki z art. 8 ust. 1 pkt 1 na art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Wnioskodawca przedłożył kopie faktur z których wynika – jego zdaniem – że termin płatności dla innych nabywców niż wnioskodawca jest dłuższy niż 14 dni, a tym samym uzasadnia zgłoszony zarzut. Uczestnik zaprzeczył wartości dowodowej wymienionych wyżej faktur.

Wnioskodawca nie potrafił podczas rozprawy podać kwalifikacji prawnej zarzutu dotyczącego odmowy stosowania norm ilości wody zużywanej do podlewania ogrodów przydomowych. Wnioskodawca podniósł, iż wielokrotnie zwracał się do uczestnika o wyrażenie zgody na uwzględnianie wody, zużywanej do podlewania trawników przy obliczaniu ilości odprowadzanych ścieków. Wnioskodawca przyznaje, iż nie były to wystąpienia pisemne, natomiast uczestnik wyjaśnił, iż przyjęta praktyka w stosunku do odbiorców zainteresowanych polega na tym, że uczestnik każdorazowo wyraża zgodę na tego rodzaju wnioski pod warunkiem zainstalowania dodatkowego wodomierza, pozwalającego na ustalenie ilości wody zużywanej do podlewania.

Wnioskodawca poinformował organ antymonopolowy, iż płaci za wodę i ścieki według starych stawek (sprzed uchwały Rady Miasta nr XXXXI/361/01). Wnioski o korygowanie faktur do poziomu faktycznie przez wnioskodawcę akceptowanego są załatwiane odmownie.

Wnioskodawca, w toku rozprawy, podniósł również, iż zgodnie z punktem 2 umowy nr 3/98 został uznany za odbiorcę wody, podczas gdy – zdaniem wnioskodawcy – odbiorcami wody są członkowie Spółdzielni.

Oprócz tego wnioskodawca kwestionuje zapis dotyczący punktu 2 ustęp 4b umowy, zgodnie z którym obowiązek usługodawcy w zakresie utrzymania i eksploatacji urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych obejmuje urządzenia kanalizacyjne do pierwszej studzienki na przykanaliku, licząc od kanału ulicznego lub do miejsca przeznaczonego na jej wybudowanie.

Wnioskodawca zeznał również, iż nie było pomiędzy stronami rozmów na temat przejęcia sieci wodociągowej przez uczestnika.

Uczestnik, stwierdził, iż istotnie prowadzone rozmowy nie miały na celu przejęcia sieci, lecz hydroforni. Zdaniem uczestnika, przejęcie hydroforni może, ale nie musi nastąpić w drodze umowy. Przedmiotem rozmów mogą być – według uczestnika - jedynie hydrofornie, gdyż stanowią one element sieci wewnętrznej. Natomiast, co do uchwały nr XXXXI/361/01 to – według uczestnika – uprawomocniła się ona wobec nie wniesienia w stosunku do niej żadnych zarzutów, a skoro tak to stała się normą ogólnie obowiązującą

Strony zgodnie oświadczyły na rozprawie, że sieć wodno – kanalizacyjna została wybudowana na początku lat 80 – tych.

Prezes Urzędu, na wniosek stron, wezwał strony do podjęcia rozmów w celu zawarcia ewentualnej ugody w sprawie, wyznaczając czas na prowadzenie tych rozmów do dnia 15 września 2002 roku.

Strony – w wyznaczonym terminie – nie zawarły ugody.

Pismem z dnia 5 sierpnia 2002 roku uczestnik – ustosunkowując się do zarzutu stosowania w stosunku do odbiorców indywidualnych 2 – miesięcznego terminu płatności za dostarczoną wodę i odebrane ścieki, uczestnik wyjaśnił, iż umowa między stronami jest jedyną podstawą prawną do określenia terminu płatności. I tak w § 12 umowy, obowiązującej indywidualnych odbiorców, ustalono 14 dniowy termin płatności. Zatem dowód finansowo – księgowy, jakim jest faktura, nie może być niezgodny z postanowieniem umowy. Zdaniem uczestnika, w rozpatrywanym stanie faktycznym, nie można dopatrzeć się takiej niezgodności. Około dwumiesięczne różnice w datach, pomiędzy data wystawienia faktury (np. 29.03.2002) a terminem płatności (np. 08.05.2002) wynikają z tego, iż w treści faktury wpisywana jest faktyczna data wystawienia faktury (na fakturze umieszcza się datę od której nalicza się zużycie wody) a stan końcowy wpisywany jest według prognozy ilości dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków, ustalonej na dzień 8 maja 2002 roku, który to dzień jest jednocześnie dniem dokonania przez inkasenta odczytu liczników. W dniu odczytu liczników (np. 08.05.2002) inkasent doręcza jednocześnie fakturę (z dnia 29.03.2002). Uczestnik tłumaczy taki tryb postępowania zatrudnianiem tylko jednego inkasenta, który obsługuje ponad 900 odbiorców indywidualnych. Na okoliczność powyższego sposobu realizowania faktu, uczestnik wniósł o przesłuchanie dwóch świadków.

Taki sam sposób płatności, uczestnik stosuje wobec wnioskodawcy, z tym, że wnioskodawca obciążany jest należnością za faktyczne zużycie, a nie jak w przypadku odbiorców indywidualnych wg prognozowanego zużycia. Dzieje się tak, z uwagi na to, iż na terenie Dobrego Miasta znajduje się niewielu dużych odbiorców i uczestnik jest w stanie w tym samym dniu dokonać odczytu liczników i podać tę ilość w fakturze doręczonej (w tym samym dniu) wnioskodawcy.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Uczestnik jest jedynym dostawcą wody i przedsiębiorstwem odprowadzającym ścieki na terenie miasta Dobre Miasto. Mamy więc w niniejszej sprawie spór wnioskodawcy z monopolistą naturalnym (sieciowym).

Nie można się zgodzić ze stanowiskiem wnioskodawcy, zgodnie z którym naruszenie interesu publicznego wyraża się w tym, iż w zasobach Spółdzielni zamieszkuje 3300 mieszkańców Dobrego Miasta na ogólną liczbę 11155 mieszkańców.

W chwili obecnej – na co niewątpliwym wpływ miało orzecznictwo Sądu Najwyższego – linia orzecznicza Sądu Antymonopolowego obstaje przy skrupulatnym badaniu w każdej sprawie istnienia interesu publicznego jako przesłanki podjęcia działań przez Prezesa Urzędu.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29.05.2001 r. wydanym w sprawie sygn. akt: I CKN 1217/98 uchylając decyzję Prezesa Urzędu stwierdził, iż ustawa z dnia 24.02.1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów – obowiązująca w dniu wydania decyzji będącej przedmiotem rozpoznania Sądu – służy ochronie interesu publicznego polegającego na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku. Rozważania Sądu można przenieść również na grunt ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż ta podobnie jak poprzednio obowiązująca ustawa służy ochronie interesu ogólnospołecznego. Za naruszenie lub zagrożenie konkurencji uznać zatem należy jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku, a więc jeśli dotyczą konkurencji rozumianej

jako zjawisko charakteryzujące funkcjonowanie gospodarki. Zdaniem Sądu celem ustawy nie jest ochrona indywidualnego przedsiębiorcy. Indywidualne prawa podmiotowe uczestników obrotu gospodarczego podlegają ochronie w trybie dochodzenia roszczeń przed sądem powszechnym, bądź sądem administracyjnym.

Co więcej Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż nie jest „praktyką” jednostkowe zachowanie się dotyczące określonej osoby przy jednoczesnym odmiennym zachowaniu się w stosunku do innych osób w takim samym stanie faktycznym (str. 9 uzasadnienia wyroku jak wyżej).

Orzecznictwo Sądu Antymonopolowego przyjęło za podstawę swoich rozstrzygnięć stanowisko Sądu Najwyższego i tak, w wyroku z dnia 6.06.2001 r. wydanym w sprawie sygn. akt: XVII Ama 78/00 z powództwa (odwołania od decyzji Prezesa Urzędu) Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej, gdzie zainteresowanym była Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zagórze” w Sosnowcu Sąd zważył, że ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interes publiczny, co jasno wynika z treści art. 1 ust. 1 tej ustawy. Tak więc zdaniem Sądu podstawą do zastosowania ustawy jest stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, zarzut zaś pozwanego (Prezesa Urzędu) dotyczący stosowania przez powoda niedozwolonej praktyki monopolistycznej odnosi się do jednostkowej sprawy, jednego z wielu kontrahentów powoda. Sąd tym samym zmienił decyzję Prezesa Urzędu w ten sposób, że nie stwierdził stosowania przez uczestnika praktyki monopolistycznej. Również fakt, że treść umowy pomiędzy powodem i zainteresowaną spółdzielnią wywierała pośrednie skutki na grupę lokatorów nie nadawał sprawie charakteru publicznego a jedynie grupowy. W tym miejscu Sąd podkreślił, że słowo publiczny oznacza „dotyczący ogółu” a nie tylko określonej grupy.

Podobne stanowisko zajął Sąd Antymonopolowy m.in. w wyrokach z dnia 4.07.2001 r. wydanym w sprawie sygn. akt XVII Ama 100/00 i z dnia 4.07.2001 r. w sprawie sygn. akt XVII Ama 108/00, co pozwala widzieć w nim utrwaloną linię orzeczniczą Sądu, która musi mieć konsekwencje dla podejmowanych przez Prezesa Urzędu decyzji odnośnie wszczęcia, bądź dalszego prowadzenia postępowań antymonopolowych.

Interes publiczny nie został – w oparciu o powyższe rozważania – należycie przez wnioskodawcę wykazany.

Oceniając pierwszy z zarzutów wnioskodawcy, dotyczący, zdaniem wnioskodawcy, narzucania nieuczciwych opłat za wodę, stwierdzić należy, iż ceny wody i odprowadzania ścieków ustalone zostały uchwałą nr XXXXI/361/01 Rady Miasta z dnia 28 grudnia 2001 roku.

Należy jednak zauważyć, iż ocena zachowań Gminy przez organ antymonopolowy w prawnoprocesowych formach działania, w tym także w podejmowaniu (lub zaniechaniu podejmowania uchwał) następować może wyłącznie pod kątem zgodności z prawem antymonopolowym. W żadnym wypadku ocena ta nie może oznaczać wejścia w kompetencje sądu administracyjnego. W oparciu o art. 101 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 1996 roku nr 13 poz. 74), każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą podjętą przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może – po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia – zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.

Postępowanie antymonopolowe, w części poświęconej cenom wody, ustalonych w uchwale Rady Gminy, jako bezprzedmiotowe, należało umorzyć.

Oceniając zarzut nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku usług wodociągowych i kanalizacyjnych poprzez stosowanie w rozliczeniach za wodę i ścieki niejednorodnych warunków umów w zakresie terminów płatności za wodę i ścieki, należy zakwestionować go tylko i wyłącznie z formalnego punktu widzenia.

Należy wziąć pod uwagę art. 93 ustawy, zgodnie, z którym nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok. Umowa, która wprowadziła 14-dniowy termin rozliczania się za wodę i ścieki, pomiędzy wnioskodawcą a uczestnikiem, zawarta została 9 marca 1998 roku. Uczestnik przedłożył dowód w postaci umowy o dostawę wody i odbiór ścieków z innym odbiorcą niż wnioskodawca, zawartą w dniu 29 października 1999 roku (karta akt nr 21). Abstrahując od okoliczności, iż Prezes Urzędu w sposób jednoznaczny ustalił, iż odbiorcy wody zobowiązani są do opłat za usługi uczestnika w terminie 14 dni od daty dostarczenia rachunku, uznać należy, iż postępowanie w zakresie stosowania niejednorodnych warunków umów w zakresie terminów płatności za wodę i ścieki jest bezprzedmiotowe z powodu istnienia przedawnienia antymonopolowego, o którym mowa w art. 93 ustawy. Z wnioskiem o wszczęcie postępowania wnioskodawca wystąpił pismem z dnia 10 kwietnia 2002 roku (data wpływu: 12.04.2002 roku). Mając na uwadze ugruntowane orzecznictwo Sądu Antymonopolowego (vide: wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 20 września 2000 roku, sygn. akt XVII Ama 89/99) stwierdzić należy, iż termin przedawnienia liczy się od daty zawarcia umowy, czyli od dnia 9 marca 1998 roku. Wnioskodawca, mógł w związku z tym wystąpić o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko uczestnikowi najpóźniej 31 grudnia 1999 roku.

Prezes Urzędu nie przeprowadził dowodu z przesłuchania dwóch świadków na okoliczność sposobu wystawiania faktur za wodę, gdyż – wobec przedawnienia antymonopolowego – przeprowadzenie tego dowodu nie przyczyniłoby się do wyjaśnienia sprawy.

Również kwestia własności hydroforni oraz sposób rozliczania się wnioskodawcy z uczestnikiem z tytułu dostawy wody za pośrednictwem hydroforni nie może być merytorycznie rozpoznany przez Prezesa Urzędu z powodu stwierdzenia przedawnienia antymonopolowego. Tryb rozliczania się za dostawy wody został bowiem ustalony przez strony niniejszego postępowania w umowie z dnia 9 marca 1998 roku (punkt 7 umowy)

W interesie wnioskodawcy leży obecnie wystąpienie na drogę cywilną, zarzucając uczestnikowi bezpodstawne wzbogacenie z tytułu wykorzystywania hydroforni, będącej własnością wnioskodawcy.

Z powodu upływu terminu przedawnienia umorzyć należało postępowanie w sprawie wymuszania przez uczestnika na wnioskodawcy wypełniania obowiązku leżącego po stronie uczestnika w zakresie rozliczeń za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki. Niemniej przytoczyć tu warto – tytułem pouczenia wnioskodawcy, iż Sąd Antymonopolowy kilkakrotnie wypowiedział się w kwestii egzekwowania przez spółdzielnie opłat od swych członków. W wyroku z dnia 15 maja 1996 roku (sygn. akt XVII Amr 22/96) Sąd Antymonopolowy, opierając się na rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1986 roku w sprawie urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych oraz opłat za wodę i odprowadzanie ścieków, orzekł, iż obowiązek dostawcy wody w zakresie jej dostawy kończy się do zaworu głównego za wodomierzem lub miejscem na jego zamontowanie, będącego punktem zdawczo – odbiorczym w stosunkach z odbiorcą wody, (...) powodowa spółdzielnia nie może skutecznie domagać się od Przedsiębiorstwa jako dostawcy, aby przejęło na siebie dalej idące obowiązki. W szczególności brak jest podstaw żądania od przedsiębiorstwa, aby zawierało bezpośrednio z lokatorami umowy o dostawę wody i rozliczało z nimi jej zużycie, gdyż w istocie swojej realizacja tego żądania oznaczałaby nałożenie na przedsiębiorstwo obowiązków nie związanych z jego zadaniami jako dostawcy wody.

W wyroku z dnia 8 listopada 2000 roku (sygn. akt XVII Ama 20/00), orzekając w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1996 roku w sprawie urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych oraz zasad ustalania opłat za wodę i wprowadzanie ścieków Sąd również stanął na stanowisku, iż wyrażenie przez

przedsiębiorstwo wodociągowe zgody na rozliczanie się bezpośrednio z najemcami traktować należy jako uprawnienie dostawcy wody a nie jego obowiązek.

Stan prawno ukształtowany został podobnie, po wejściu w życie ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zgodnie z art. 6 tej ustawy zasadą jest zawieranie przez przedsiębiorstwa wodno – kanalizacyjne umów z właścicielami budynków wielolokalowych. Zawieranie umów bezpośrednio z lokatorami (tu: członkami spółdzielni) nastąpić może w wyniku spełnienia wymogów określonych w ust. 6 art. 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu... jeżeli:

1) wszystkie lokale wyposażone są w zainstalowane wodomierze zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi w sposób uzgodniony z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym,

2) możliwy jest odczyt wskazań wodomierzy,

3) wnioskodawca ustala sposób rozliczeń różnic wskazań między wodomierzem głównym a wodomierzami zainstalowanymi w poszczególnych lokalach oraz zasady ich utrzymania,

4) uzgodniony został przez strony sposób przerwania dostarczania wody do lokalu bez zakłócania dostaw wody w pozostałych lokalach; w szczególności przez możliwość przerwania dostarczania wody do lokalu rozumie się również założenie plomb na zamkniętych zaworach odcinających dostarczanie wody do lokalu.

7. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może wyrazić zgodę na zawarcie umów z korzystającymi z lokali osobami, o których mowa w ust. 4 i 5, również w przypadku, gdy nie są spełnione warunki, o których mowa w ust. 6.

Nie można stwierdzić praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na odmowie – w ramach rozliczeń z wnioskodawcą – stosowania norm ilości wody zużywanej do podlewania ogrodów przydomowych. Uczestnik zaprzeczył, jakoby wnioskodawca występował do niego z takim wnioskiem. Wnioskodawca nie potrafił także wskazać podstawy prawnej swego zarzutu. Zeznanie przedstawiciela wnioskodawcy, iż nie były to wystąpienia pisemne, uznać należy za niewystarczające. Natomiast uczestnik wyjaśnił, iż przyjęta praktyka w stosunku do odbiorców zainteresowanych polega na tym, że uczestnik każdorazowo wyraża zgodę na tego rodzaju wnioski pod warunkiem zainstalowania dodatkowego wodomierza, pozwalającego na ustalenie ilości wody zużywanej do podlewania.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymują:

Spółdzielnia Mieszkaniowa
Lokatorsko – Własnościowa
„PEWNOŚĆ”
ul. Grudziądzka 8A
11-040 Dobre Miasto

Zakład Usług Wodnych
Sp. z o.o.

Ul. Jeziorańska 14
11-040 Dobrze Miasto